

ינואר 2021

שיקולים ביישום דשן בגידול שום

השום (*Allium sativum*) הוא גידול שהופך משמעותי בסל גידולי השדה בשנים האחרונות. הוא נאסף ירוק (צמח לח בעל עלווה ירוקה) או יבש (ללא עלווה) כתלות בעונת האסיף שלו.

מקובל לזבל שום כהכנה לשתילה ב-4-5 מ"ק של קומפוסט איכותי. מלבד זאת, מומלץ מאוד לבצע בדיקות קרקע על מנת לקבל תמונת מצב של יסודות ההזנה בתמיסת הקרקע.

חנקן - לרוב לא מקובל להתחשב בכמות החנקן שישנה בקרקע לפני הגידול, ולדשן במהלך הגידול כמות מצטברת של כ-30 ק"ג חנקן לדונם. למרות זאת, לעיתים כמות החנקן שישנה בקרקעות בעלות עבר של גידול אינטנסיבי והעשרה תכופה בקומפוסט או זבל היא גדולה, וניתן להתחשב בה ולהפחית במידה מסוימת את כמות החנקן ליישום באותה עונה.

יישום החנקן מתבצע ע"י פיזור אוריה מוצקה במהלך הגידול או בדישון חנקן נוזלי, לרוב של אוראן. הדישון החנקני המיטבי הוא בדשני 'בלו' - אוריה בלו, אוראן בלו, טוב בלו, המכילים מעט ניטריפיקציה, אשר משמר את החנקן האמוני - NH_4^+ הרבה יותר זמן בצורה זמינה זו לפני שהוא הופך לחנקה (זמינה, אך שטיפה) בתהליך הניטריפיקציה המתקיים בקרקע. בכך נמנעת שטיפת החנקות לעומק הקרקע, והדישון הרבה יותר יעיל ובנוסף לכך קליטת האמון ע"י השורשים יוצרת בריזוספירה סביבה חומצית יותר אשר מקנה זמינות טובה יותר של יסודות קורט (מיקרואלמנטים) וזרחן לצמח.

זרחן - ערך הסף המקובל לרמת זרחן מספקת לגידול הוא 25-30 ח"מ במיצוי בשיטת אולסן. אם הערך בבדיקת הקרקע נמוך יותר, מומלץ להצניע זרחן בשורת הגידול לפני העונה לפי החזר של 1 ק"ג תחמוצת זרחן לדונם לכל ח"מ שצריך להשלים. הדשן המומלץ ליישום הוא **מא"פ גת-12-0-51**, המכיל חנקן אמוניאקלי התורם להמרצת הגידול בשלב הראשוני.

כאשר הערכים בבדיקת הקרקע מספקים, מומלץ לדשן כ-2 ק"ג תחמוצת זרחן בשבוע-שבועיים הראשונים לאחר השתילה, על מנת להמריץ את התפתחות מערכת השורשים.

אשלגן - ערך הסף המקובל לרמה מספקת של אשלגן לגידול הוא כ-13-14 מ"ג לליטר אשלגן במיצוי סידן כלורי. כאשר ישנו מחסור, מומלץ לדשן בפס לפני השתילה כ-12-25 ק"ג תחמוצת אשלגן (20-40 ק"ג **אשלגן כלורי מגורען**) לדונם. הכמות משתנה בהתאם למידת המחסור. יש לשים לב לכמות הכלור הגבוהה המוספת לקרקע עם האשלגן, שרצוי לשטוף משכבת הקרקע העליונה. ההשקיות הראשונות הניתנות להקלטת הגידול בדרך כלל מספקות לצורך כך.

ינואר 2021

שיקולים ביישום דשן בגידול שום

דישון אשלגן בהדשייה - ניתן לבצע בקרקעות קלות. בקרקעות בינוניות - כבדות תנועת האשלגן בקרקע מוגבלת מאוד ועל כן לא יעיל ולא מומלץ לדשן דרך מערכת ההשקיה במהלך הגידול, אלא כפי שנאמר לעיל בהצנעה בפס.

לצורך תכנון מדויק של תכנית דישון המותאמת לתנאי השדה שלכם מומלץ להיעזר ולפנות לאגרונום דשן גת באזורכם.

יעקב הניג, אגרונום

yacovh@deshengat.co.il

054-4361147

מקורות:

מרגלית, עומרי, אלון, (2020) - גידול שום, שירות ההדרכה והמקצוע

